

Praha dne 29.1.2026

Č. j.: MZP/2025/210/3704

Sp. zn.: ZN/MZP/2025/210/491

Závazné stanovisko

Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy I (dále jen „MŽP“), jako orgán státní správy příslušný k potvrzení či změně závazného stanoviska podle ustanovení § 149 odst. 7 a § 178 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a podle ust. § 79 odst. 3 písm. s) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 114/1992 Sb.“) a podle ust. § 17 písm. c) zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně ZPF“) na základě žádosti Ministerstva dopravy („MD“) č. j. MD-58376/2025-910/7 ze dne 29. 10. 2025 o potvrzení nebo změnu závazných stanovisek („ZS“) Krajského úřadu Středočeského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství (dále jen „krajský úřad“) č. j. 018113/2023/KUSK ze dne 28. 3. 2023 ve znění jeho změny č. j. 059943/2023/KUSK ze dne 19. 6. 2023, a č. j. 028225/2023/KUSK ze dne 17. 2. 2023, a po jejich přezkoumání:

1. MŽP **potvrzuje** ZS krajského úřadu č. j. 018113/2023/KUSK ze dne 28. 3. 2023 ve znění jeho změny č. j. 059943/2023/KUSK ze dne 19. 6. 2023, vydané orgánem ochrany zemědělského půdního fondu dle ust. § 9 odst. 8 zákona o ochraně ZPF, resp. jeho změny vydané dle ust. § 10 odst. 2 zákona o ochraně ZPF;
2. MŽP **mění** ZS krajského úřadu č. j. 028225/2023/KUSK ze dne 17. 2. 2023 vydané orgánem ochrany přírody tak, že text závazné části za slovy: „vydává souhlas“ se nahrazuje textem:

„právnícké osobě Správa železnic, státní organizace se sídlem Dláždění 1003/7, 110 00 Praha 1, IČO 709 94 234, podle ust. § 37 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., k činnostem v ochranném pásmu přírodní rezervace („PR“) Staňkovka, kterým je dle § 37 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. území do vzdálenosti 50 m od hranic zvláště chráněného území - konkrétně pro umístování, povolování nebo provádění staveb, navrhovaných na pozemcích parc. č. 6192/20, 6792/54, 4181/6, 4182/25, 4181/5, 4182/27, 4181/3, 4183/17, 4183/7, 4183/13, 4183/14, 4183/6 a 6192/52 v k. ú. Černošice, pro záměr „Optimalizace trati Černošice (včetně) – odb. Berounka (mimo)“, podle projektové dokumentace pro vydání územního rozhodnutí (vypracoval SUDOP PRAHA a.s. se sídlem Olšanská 2643/1a, 130 00 Praha 3, datováno 10/2022). Souhlas je vázán splněním těchto podmínek:

1. Veškerý stavební materiál, odpady a deponie zeminy z výkopových prací budou umístěny mimo ochranné pásmo PR Staňkovka.

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.gov.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

2. Veškeré stavební a dopravní prostředky budou parkovány mimo ochranné pásmo PR Staňkovka a budou zabezpečeny proti úniku provozních kapalin. Stejná podmínka umístění platí i pro veškeré mobilní objekty (buňky, přístřešky, WC apod.).
3. Během stavebních prací je třeba předcházet dalšímu šíření a zavlékání invazních druhů. V případě vzniku nových ložisek výskytu je nutné tyto druhy okamžitě likvidovat, zejména křídlatky.
4. Veškeré stavební práce budou provedeny v souladu s krajskému úřadu předloženou výše identifikovanou projektovou dokumentací tak, aby nebyla narušena funkčnost ochranného pásma a byly minimalizovány negativní vlivy na předmět ochrany PR Staňkovka."

Odůvodnění

MŽP obdrželo žádost MD o potvrzení nebo změnu výše citovaných ZS, vydaných příslušnými orgány pro postupy podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, která byla využita pro vydání územního rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje, odboru územního plánování a stavební úřad (dále jen „stavební úřad“) o umístění stavby č. j. 087432/2025/KUSK ze dne 19. 6. 2025 k umístění stavby dopravní infrastruktury „Optimalizace trati Černošice (včetně) - odb. Berounka (mimo)“ na vybraných pozemcích v katastrálním území Beroun a Radotín a Černošice, zahrnujícího i stanovení následných podmínek. Stavebníkem je právnická osoba Správa železnic, státní organizace se sídlem Dlážďená 1003/7, 110 00 Praha 1, IČO 709 94 234, zastoupená v daném řízení na základě plné moci ze dne 6. 3. 2020 právnickou osobou SUDOP PRAHA a.s. se sídlem Olšanská 2643/1a, 130 00 Praha 3. Podle předložené dokumentace stavební záměr jako celek představuje rekonstrukci stávající železniční trati v úseku Praha – Radotín (začátek stavby v 10,561 žkm) – Černošice – Mokropsy (konec stavby v 16,114 žkm) na trati Beroun – Praha. Dojde k rekonstrukci železničního svršku, spodku, mostních objektů a trakčního vedení, rekonstrukci zastávek Černošice a Černošice – Mokropsy, odstranění vybraných přejezdů, nebo jejich novému zabezpečení. Součástí stavby je i přeložka silnice II/115 vedené převážně v zastavěném území obce a její přeložka na hranici katastrálních území Černošice a Radotín. Účelem stavebního záměru je optimalizace trati, zvýšení rychlosti dopravy při zvýšení spolehlivosti a bezpečnosti provozu.

Výše uvedená ZS byla napadena v rámci odvolání, která podali:

- Mgr. Libuše Maxová, narozena dne 11. 2. 1940, bytem Sadová 52, 252 28 Černošice, ze dne 17. 7. 2025,
- Ing. Kamila Holubová, bytem Sadová 56, 252 28 Černošice, zastoupena JUDr. Kamilou Dolejší, advokátkou, ze dne 20. 7. 2025,
- právnická osoba Kvalitní životní prostředí města Černošice, z.s. se sídlem Sadová 1623, 252 28 Černošice, IČO 266 41 879 (dále jen „spolek“), ze dne 17. 7. 2025.

Podle ust. § 149 odst. 1 správního řádu je závazné stanovisko úkon učiněný správním orgánem na základě zákona, který není samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jehož obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu. Jestliže odvolání směřuje proti obsahu závazného stanoviska, vyžádá odvolací správní orgán potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska, jak je zřejmé z ust. § 149 odst. 7 správního řádu.

A) K ZS orgánu ochrany zemědělského půdního fondu MŽP uvádí:

Pro další postup si MŽP vyžádalo dopisem č. j. MZP/2025/210/3763 ze dne 11. 11. 2025 napadená ZS orgánu ochrany zemědělského půdního fondu (dále jen „ZPF“) včetně podkladů pro jejich vydání, které následně obdrželo dne 14. 11. 2025.

MŽP zjistilo, že ZS ze dne 19. 6. 2023, č. j. 059943/2023/KUSK bylo vydáno na základě žádosti ze dne 1. 2. 2023 o souhlas k trvalému a dočasnému odnětí zemědělské půdy ze ZPF, a to pro výše uvedený záměr dopravní infrastruktury, v rozsahu trvalého odnětí ze ZPF o výměře 2,4116 ha a dočasného odnětí o výměře 2,4891 ha. Následně, vzhledem ke vzniku kolizních situací, kvůli kterým bylo nutné změnit míru dotčení jednotlivých pozemků, a na to navazující projektovou dokumentaci, vydal krajský úřad změnu souhlasu k trvalému a dočasnému odnětí č. j. 059943/2023/KUSK ze dne 19. 6. 2023, kterou byla snížena výměra trvalého odnětí ze ZPF na 2,4093 ha, a zvýšena výměra dočasného odnětí ze ZPF na 2,6913 ha.

Pokud jde o konkrétní připomínky odvolatelů směřující proti výše uvedeným ZS orgánu ochrany ZPF, ty poukazují na absentující zdůvodnění převahy veřejného zájmu na realizaci záměru nad veřejným zájmem ochrany ZPF, a to dle požadavků ust. § 4 odst. 3 zákona o ochraně ZPF.

MŽP konstatuje, že ZS ze dne 19. 6. 2023, č. j. 059943/2023/KUSK obsahuje v části odůvodnění na str. 7 zhodnocení charakteru stavby, která je veřejně prospěšnou, významnou stavbou dopravní infrastruktury naplňující definici dopravní infrastruktury podle ust. § 1 odst. 2 zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „urychlovací zákon“). Dle ust. § 5 písm. a) zákona o ochraně ZPF se pak při rozhodování o záměru ust. § 4 odst. 3 tohoto zákona nepoužije, pokud se jedná o „*záměr veřejné dopravní nebo veřejné technické infrastruktury umístovaný v koridoru vymezeném v platném územním rozvojovém plánu...*“. MŽP následně ověřilo, že stavba celostátní železniční dráhy v předmětné lokalitě je vymezena v platném územním rozvojovém plánu jako veřejně prospěšná stavba dopravní infrastruktury pod označením DD09 Konvenční železniční trať úsek Beroun-Praha. Orgán ochrany ZPF proto v tomto případě neposuzuje při povolování odnětí zemědělské půdy ze ZPF převahu veřejného zájmu na realizaci záměru nad veřejným zájmem ochrany ZPF. MŽP tak shledalo tuto námitku jako nedůvodnou.

Proti ZS orgánu ochrany ZPF pak směřují také připomínky stran vnitřního rozporu rozhodnutí o umístění stavby č. j. 087432/2025/KUSK ze dne 19. 6. 2025, konkrétně podmínky převzaté ze ZS orgánu ochrany přírody č. j. 028225/2023/KUSK ze dne 17. 2. 2023, která uvádí „*zemina z míst s výskytem invazních druhů rostlin, zejména křídlatek, nesmí být používána v rámci stavby a musí být odvezena na skládku*“ s podmínkami ZS orgánu ochrany ZPF č. j. 018113/2023/KUSK ze dne 28. 3. 2023, ve znění změnového ZS č. j. 059943/2023/KUSK ze dne 19. 6. 2023.

S ohledem na to, že podmínka č. 3 ZS orgánu ochrany přírody byla pro nadbytečnost z tohoto ZS vyčleněna (viz níže), nebylo nadále nezbytné zabývat se touto připomínkou odvolatelů stran rozporu výše uvedených podmínek.

Obecně však podmínky ZS orgánu ochrany ZPF stanovující nakládání se skryvkou nevylučují oddělené skladování zemin z míst s výskytem invazních druhů rostlin a jejich ošetření v rámci prevence šíření a zavlékání invazních druhů. K samotnému předcházení šíření a zavlékání invazních druhů MŽP z pohledu ochrany ZPF uvádí, že takové chování je již samozřejmé, a především vyplývající ze zákona – konkrétně ust. § 2 odst. 2 písm. l) zákona č. 114/1992 Sb., dle kterého se ochrana přírody a krajiny zajišťuje zejména „*prevencí a regulací zavlékání nebo vysazování a šíření invazních nepůvodních druhů rostlin a živočichů (dále jen „invazní nepůvodní druh“)* do krajiny v návaznosti na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1143/2014 ze dne 22. října 2014 o prevenci a regulaci zavlékání či vysazování a šíření invazních nepůvodních

druhů. Ve vztahu k nepůvodním invazním druhům byla mimo jiné rozpracována opatření a doporučení k potlačení jejich výskytu a šíření, dostupná např. na webových stránkách Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky („AOPK“) <https://invaznidruhy.nature.cz>, a byly vydány Standardy péče o přírodu a krajinu SPPK D02 007:2016 Likvidace vybraných invazních druhů rostlin (postihující management i pro křídlatku).

Nadto v souladu s ust. § 14 odst. 5 vyhlášky č. 271/2019 Sb., o stanovení postupů k zajištění ochrany ZPF, ve znění pozdějších předpisů má stavebník povinnost vést o činnostech souvisejících se skrývkou, přemístěním, uložením, ochranou a ošetřováním skrývaných kulturních vrstev půdy protokol. Nakládání se skrývkou je pak dohledatelné a ověřitelné, přičemž stavebník má povinnost respektovat plnění podmínek veškerých ZS pro předmětnou stavbu, včetně jejich vzájemné koordinace.

Po prověření obsahu ZS dospělo MŽP k závěru, že bylo vydáno k žádosti stavebníka (tj. Správa železnic, státní organizace, identifikovaná v předchozím textu) o dočasné a trvalé odnětí zemědělské půdy ze ZPF, a to pro odůvodněný rozsah a podobu záměru, nezbytné k realizaci modernizace předmětného traťového úseku a s ním souvisejících částí stavby. Ochrana ZPF bude v dostatečné míře zajištěna plněním podmínek výše citovaných ZS. Podmínky předmětného závazného stanoviska byly stanoveny v souladu se zákonnou úpravou a s ohledem na charakter záměru, kterým je trvalé a dočasné vynětí zemědělské půdy ze ZPF. Podmínky č. 1 a č. 2 upravují povinnost skrývky kulturních vrstev půdy, podmínky č. 3, 4 a 5 stanovují technická a organizační opatření k ochraně ZPF ve smyslu zásad plošné ochrany ZPF, podmínka č. 6 byla stanovena za účelem kontroly platnosti předmětných ZS a k evidenčním celům. Dále byl ze strany krajského úřadu schválen plán rekultivace plochy dočasného záboru ZPF a vymezeny odvody za dočasné odnětí půdy ze ZPF.

Na základě výše uvedeného dospělo MŽP k závěru, že závazná stanoviska, kterými byl udělen souhlas s trvalému a dočasnému odnětí zemědělské půdy ze ZPF, a následně byl upraven rozsah tohoto odnětí, byla vydána orgánem k tomu příslušným, a nejsou věcně nesprávná ani v rozporu se zákonem. Důvody pro přehodnocení těchto ZS MŽP neshledalo, a proto je potvrdilo.

B) K ZS orgánu ochrany přírody MŽP uvádí:

Pro další postup si MŽP vyžádalo dopisem č. j. MZP/2025/210/3698 ze dne 5. 11. 2025 napadené ZS orgánu ochrany přírody včetně podkladů pro jeho vydání, které obdrželo dne 18. 12. 2025.

MŽP zjistilo, že ZS orgánu ochrany přírody bylo vydáno na základě žádosti ze dne 26. 1. 2023 o souhlas k činnosti v ochranném pásmu zvláště chráněného území – přírodní rezervace Staňkovka, a to výše identifikovaným stavebníkem. Žádost byla doložena mimo jiné výše citovanou dokumentací pro vydání územního rozhodnutí o umístění stavby, zpracovanou zástupcem stavebníka pod č. zakázky 18-010.209, aktualizovaná s doplněním 12/2022. Její součástí jsou i využitelné podklady o dotčení území, tedy i o ochranného pásma PR Staňkovka, zejména část E.5.3 dokumentace stavby, nazvaná „*Hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny dle § 67 zákona č. 114/1992 Sb.*“, zpracovaná Mgr. Martinou Fialovou, Ph.D., k tomu autorizovanou osobou – dále jen „Hodnocení vlivu“.

Podle vyhlášky č. 5/1988 Sbírky obecně závazných nařízení NVP, ONV, MNV, směrnic a usnesení NVP je předmětem ochrany „chráněného přírodního výtvoru“ na části pozemku parc. č. 1743 v katastrálním území Radotín, resp. podle ust. § 90 odst. 8 zákona č. 114/1992 Sb. zvláště chráněného území Staňkovka (nyní PR): „*tolitová doubrava na svazích údolí Berounky, významný krajinný prvek*“, rozloha území činí 44,47 ha. Vzhledem k tomu, že individuální ochranné pásmo pro PR nebylo stanoveno, je jím podle ust. § 37 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. území do vzdálenosti 50 m od hranice PR. Účelem ochranného pásma je zabezpečit zvláště chráněné území před rušivými vlivy z okolí (tj. před činnostmi, které by mohly mít negativní vliv

na předmět ochrany). Pro toto pásmo platí základní ochranný režim daný ustanovením § 37 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., tedy mimo jiné k umístování nebo povolování staveb v ochranném pásmu je nutný souhlas orgánu ochrany přírody (ve znění účinném k vydání napadeného ZS).

V daném případě z projektové dokumentace vyplývá, že v ochranném pásmu PR Staňkovka se nachází stávající dvojkolejná železniční trať, při jejíž celkové rekonstrukci bude probíhat především stavební činnost. Ta zahrnuje odtěžení štěrkového lože a jeho odvoz k recyklaci a pokládku nového lože se zhutněním, sejmutí kolejových polí a montáž nových, armování a betonáž monolitických částí opěrných zdí a základů stožárů trakce, zabezpečení skalního svahu vpravo trati pomocí geotechnických prostředků - vrtané hřebíky a stříkaný beton, případně ochranné sítě proti pádu kamenů i s jejich kotvení pomocí svorníků, obnovu kamenného žlabu pro odvodnění trati pod svahem, přestavbu propustků pod tratí a pokládku kabelů do rýh. Předmětný úsek lze vymezit 11, 73 žkm – 12,73 žkm.

Po prověření obsahu ZS dospělo MŽP k závěru, že bylo vydáno k žádosti stavebníka (tj. Správa železnic, státní organizace, identifikovaná v předchozím textu) podle ust. § 37 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. jako souhlas k určitým činnostem v ochranném pásmu PR Staňkovka, nutný pro povolující rozhodnutí stavebního úřadu. MŽP považuje za podstatné, že bylo vypracováno krajským úřadem jako orgánem ochrany přírody k tomu příslušným podle ust. § 77a odst. 4 písm. e) zákona č. 114/1992 Sb. a není v rozporu se zákonem. V ZS se uvádí, k jakému záměru se orgán ochrany přírody vyjadřoval (výše citovaná aktualizovaná dokumentace pro vydání územního rozhodnutí, zpracovaná právníkem osobou SUDOP Praha a.s., Olšanská 1a, 130 80 Praha 3, datovaná 12/2022), z jakých podkladů při posouzení vycházel (zákon č. 114/1992 Sb., vyhláška č. 5/1988 Sb. NVP, Plán péče o přírodní rezervaci Staňkovka na období 2020 – 2029, schválený AOPK ČR Protokolem č. j. SR/0050/SC/2020-4 ze dne 27. 2. 2020, dokumentace stavby, Hodnocení vlivu), jakými kritérii se zabýval (vliv činnosti v části záměru na pozemcích ochranného pásma PR Staňkovka na konkrétně uvedených pozemcích v k. ú. Černošice na předmět ochrany PR) a k jakému závěru krajský úřad právě z hlediska ust. § 37 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. dospěl. Na podstatě vydaného souhlasu, neboť posuzovanou činností nedojde ke zničení, ani k ohrožení předmětu ochrany PR Staňkovka, MŽP vady neshledalo. Uložené podmínky vycházejí z předložených podkladů a odrážejí princip předběžné opatrnosti při provádění stavby, a tak směřují k omezení rizika nežádoucí proměny dotčených pozemků, zejména vyloučení rizika šíření invazních druhů rostlin, jak je zaznamenáno i v závěrech Hodnocení vlivu.

Z předložených podkladů považuje MŽP za zcela zřejmé, že prostor stavebního záměru sice zasahuje do ochranného pásma PR, avšak v omezené linii při jižní části PR Staňkovka, bez vlivu na předměty ochrany PR. Tyto skutečnosti vyplývají zejména z grafické části i textové části projektové dokumentace, z polohy PR Staňkovka a jejího ochranného pásma určeném jejím zřizovacím výnosem, jak je patrné i z veřejně dostupných informací o území na stránkách www.mapy.cz, z ortofotomapy lokality na podkladu katastrální mapy a údajů na stránkách „Informačního systému ochrany přírody“, spravovaného Agenturou ochrany přírody podle ust. § 72d zákona č. 114/1992 Sb., např. na <https://drusop.nature.cz>).

S ohledem na předmět ochrany PR Staňkovka, tj. teplomilný lesní porost s převahou dubu zimního, s vtroušenými jedinci např. druhů druhy jeřáb břek, habr obecný a javor babyka, a výrazný svah při údolí Berounky (nepřehlédnutelný geologický fenomén s výškovou úrovní od cca 200 m n. m. do cca 360 m n. m.), utváření terénu, již v minulosti založenou polohu stavby ve vztahu k PR Staňkovka a charakter nutných činností pro nyní posuzovanou stavbu (zemní a stavební práce), nezakládá jejich situování a provádění takové ovlivnění předmětu ochrany PR, které by mohlo představovalo jeho nežádoucí rušení, a tedy by zabraňovalo vydání souhlasu

orgánu ochrany přírody. A to tím spíše, že souhlas je vázán podmínkami, které přispívají k předcházení možných nežádoucích vlivů spojených s umístěním a prováděním záměru.

Na základě všeho výše uvedeného lze shrnout, že opodstatněné důvody pro věcné přehodnocení výsledku ZS – souhlasu orgánu ochrany přírody, MŽP neshledalo, ačkoli text zčásti korigovalo. K úpravě textu závazné části ZS (tj. vyčlenění některých konkrétních činností, pro které je aplikovaným ustanovením zákona obecně vyžadován souhlas, tj. „ke změně způsobu využití pozemků, terénním úpravám a ke změně druhu pozemku“) přistoupilo MŽP po podrobném prověření vydaného ZS a jeho podkladů proto, že pro ně není nijak doložen důvod posuzování, resp. vydání souhlasu, nedojde-li k nim. Doplnění jednoho pozemku (parc. č. 6192/52 v k. ú. Černošice) lze považovat za nápravu pouhého opomenutí krajským úřadem, neboť jde o pozemek zcela na západním okraji ochranného pásma PR Staňkovka, kterým prochází železniční těleso a je tedy jasně patrné, že se jedná o základní část stavebního záměru (koleje), ke kterému se ZS vztahuje. Vyčlenění podmínky č. 3 provedlo MŽP na základě odborných podkladů, neboť napadená podmínka byla shledána nadbytečnou, jak je dále rozvedeno. Provedené úpravy byly učiněny v rámci přezkumu ZS, nehledě na námítky odvolatelů a pro přehlednost byly promítnuty do uceleného textu dotčené závazné části ZS.

Námítky odvolatelů, směřující proti napadenému ZS orgánu ochrany přírody jsou obsahově shodné, a proto je i MŽP posuzuje najednou a uvádí:

Podle ust. § 5 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. jsou všechny druhy rostlin a živočichů „chráněny před zničením, poškozováním, sběrem či odchytem, který vede nebo by mohl vést k ohrožení těchto druhů na bytí nebo k jejich degradaci, k narušení rozmnožovacích schopností druhů, k zániku populace druhů nebo zničení ekosystému, jehož jsou součástí.“ Ochrana podle tohoto odstavce se nevztahuje na invazní nepůvodní druhy, pro které byla stanovena opatření k regulaci podle odstavce 6, a na zásahy při hubení rostlin a živočichů upravené zvláštními předpisy. Z odstavce 4 citovaného ustanovení pak stanoví, že „záměrné rozšíření nepůvodního druhu do krajiny možné jen s povolením orgánu ochrany přírody“.

K tomu MŽP doplňuje, že případný nález druhů např. bolševník velkolepý (*Heracleum mantegazzianum*), pajasan žláznatý (*Ailanthus altissima*), klejicha hedvábná (*Asclepias syrica*) netýkavka žláznatá (*Impatiens glandulifera*), které jsou zařazeny do seznamu invazních druhů (na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1143/2014, o prevenci a regulaci zavlékání či vysazování a šíření invazních nepůvodních druhů, ve znění pozdějších změn a jeho Prováděcího nařízení Komise (EU) 2016/1141 – tzv. „unijní seznam“) vyžaduje zvláštní zacházení. Právě pro značně rozšířené invazní nepůvodní druhy s významným dopadem na Unii byla v r. 2023 – 2024 pro ně přijata v ČR opatření k regulaci - „Zásady regulace“ ve smyslu ust. § 5 odst. 2 a 6 zákona č. 114/1992 Sb., a tedy se na ně ani nevztahuje obecná ochrana rostlin podle odstavce 1 citovaného ustanovení. Opatření k odstranění nebo izolaci při včasném zjištění jejich výskytu a stejně i opatření k regulaci značně rozšířeného druhu (ust. § 13g odst. 2 a ust. § 13h odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb.) provádí v rámci běžné péče o pozemek uživatel pozemku, za určitých podmínek orgán ochrany přírody.

Zabránění šíření invazních či nepůvodních druhů, které mohou být aktuálně zjištěny v prostoru staveniště podél vedení trati, lze považovat za činnost, tím spíše v ochranném pásmu PR Staňkovka, nutnou, s výrazným preventivním charakterem pro vlastní chráněné území (v tomu odpovídá i „původní“ podmínka č. 4, nyní č. 3); navíc odpovídá nárokům vyplývajícím z výše uvedených ustanovení. Je třeba vzít také v úvahu, že v případě invazních druhů rostlin se jedná o druhy, které mohou výrazně ovlivnit stav prostředí, a tedy i biologickou rozmanitost a stav biotopu. Ve vztahu k nim byla proto mimo jiné rozpracována opatření a doporučení k potlačení jejich výskytu a šíření, dostupná např. na webových stránkách Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky („AOPK“) <https://invaznidruhy.nature.cz>, byly mimo jiné vydány

Standardy péče o přírodu a krajinu SPPK D02 007:2016 Likvidace vybraných invazních druhů rostlin (postihující management různých druhů). K tomu lze doplnit, že např. pro druh trnovník akát se připravují i samostatná podrobná opatření k jeho regulaci v ČR. V současné době ale jeho kácení stále vyžaduje vydání povolení ke kácení dřevin podle ust. § 8 zákona č. 114/1992 Sb., které si musí stavebník předem zajistit.

Pokud jde o domnělý rozpor podmínky č. 3 tohoto ZS orgánu ochrany přírody („*Zemina z míst s výskytem invazních druhů rostlin, zejména křídlatek, nesmí být používána v rámci stavby a musí být odvezena na skládku.*“) se ZS orgánu ochrany ZPF, pak se jedná o námitku nepřiléhavou. K tomu MŽP odkazuje na samostatné vypořádání této námítky ve výše sepsaném textu v části a) a doplňuje: Předložené podklady, zejména odborné Hodnocení vlivu nezmiňují záznamy o výskytu invazních druhů rostlin v území, pro které bylo napadené ZS orgánu ochrany přírody vydáno, kromě dřeviny druhu trnovník akát (*Robinia pseudoacacia*). Botanické průzkumy, zaměřené i na invazní druhy byly prováděny v prostoru celé nynější stavby opakovaně a s využitím i dřívějších zjištění a výsledků dřívějších průzkumů od r. 2002), jak vyplývá z části 3.1 a 3.2. Podle soupisu rostlinných druhů v tab. č. 2 byl podrobně prověřován a zaznamenán výskyt invazních druhů, konkrétně i křídlatky japonské (*Reynoutria japonica*) „*okolo drážních km 15,21-15,16 (rozloha 3 x 40 m), 13,78 (10 m²), 13,75 (20 m²), 13,5 (20m²), 13, 43 (20 m²)*“, avšak nikoli v úseku ochranného pásma PR. Uvedená podmínka sice vychází z části 4.5. Hodnocení vlivu, ve které jsou sepsány návrhy opatření k vyloučení nebo zmírnění negativního vlivu záměru, ale vztahuje se výslovně k místům výskytu invazních druhů rostlin, zejména křídlatek. U nich je třeba brát v potaz výraznou schopnost regenerace a možnost šíření i z odlomků nadzemních částí rostlin. Takový stav však v ochranném pásmu PR prokázán není, a tedy není daná podmínka opodstatněná.

Na základě všeho výše uvedeného lze shrnout, že MŽP shledalo určité důvody pro změnu napadeného ZS, jak je výše uvedeno.

Mimo rámec přezkumu závazných stanovisek MŽP sděluje, že výhrady odvolatelů označené jako „nedostatečně odůvodněná druhová výjimka“ (str. 10 bod 14 odvolání Mgr. L. Maxové, str. 13 odvolání Ing. K. Holubové, str. 10 bod 14 odvolání spolku) nelze přezkoumat postupem podle ust. § 149 odst. 7 správního řádu. Jedná se o konkrétní pravomocné rozhodnutí krajského úřadu č. j. 030724/2023/KUSK ze dne 2. 3. 2023, u něhož již uplynuly lhůty pro jeho přezkum dané ustanovením § 97 odst. 2 správního řádu.

Poučení

Tento úkon MŽP není samostatným rozhodnutím a nelze se proti němu odvolat.

JUDr. Hana Dvořáková, MBA
ředitelka odboru výkonu státní správy I
podepsáno elektronicky

Rozdělovník

Obdrží

Ministerstvo dopravy

odbor infrastruktury

nábř. Ludvíka Svobody 1222/12

110 15 Praha 1

Na vědomí

Krajský úřad Středočeského kraje

odbor životního prostředí a zemědělství

Zborovská 11

150 21 Praha 5